

Møteinnkalling

Utvalg:	Dovrefjell nasjonalparkstyret
Møtested:	Åndalsnes
Dato:	05.12.2025
Tidspunkt:	09:00

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Oppmøte torsdag 4.12.2025 mellom kl. 17:00 og 18:00 for innsjekking

Middag kl. 19:00

Styremøte fredag 5.12. fra kl. 09:00 til 15:00

Orienteringssaker:

- Presentasjon om fjellrev v/ Tomas Holmern, Miljødirektoratet
- Oppsummering 2025 v/ SNO
- Oppsummering 2025 v/ forvalterne
- Gjennomgang av tiltak i tiltaksplanene for Knutshø og Snøhetta villreinområder

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
ST 34/2025	Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen		
ST 35/2025	Sak - Anmodning om forskrift til å regulere ferdsel knyttet til fjellrev		2025/13281
ST 36/2025	Dovrefjell nasjonalparkstyre - møteplan 2026		2025/13155
ST 37/2025	Sak - Dovrefjell nasjonalparkstyre - midler til tiltak i verneområder - naturrestaurering - SNO-ressurser - 2026		2025/11935
ST 38/2025	Knutshø LVO - forberedende klagebehandling - motorferdsel tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissinger		2025/11247
ST 39/2025	Referatsaker		
RS 7/2025	Opprettholder vedtak - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - oppføring av platting på Hemtjønnebua - Beitelaget Driva 1C		2024/9652
ST 40/2025	Delegerte vedtak		
148/2025	Delegert sak - dispensasjon og avslag - Åmotan-Grøvdalen LVO - barmark - transport av saltstein - oppsyn med sau - Grøvdalen - Anders Høgstad	X	2025/5702
149/2025	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - snødekt mark - Ålbusetra - Orkeldalsvegen 1387 - Per Odin Asphaug		2025/11011
150/2025	Delegert sak- Knutshø LVO - dispensasjon motorferdsel snødekt mark 2026-2029 - Orkeldalsvegen 805 - Tor Eystein Sæther		2025/11229
151/2025	Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn med hytte - Vinstradalsvegen 2036 - Linda Forbregd		2025/11210
152/2025	Delegert sak - dispensasjon - Knutshø LVO - Drivdalen / Kongsvoll / Hjerkin LVO - Flåman NR - snødekt mark - utkjøring av saltstein - Kvitdalen beitelag		2025/5209
153/2025	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - barmark - reparasjon av tak etter stormskade - Snøfjellstjønnevegen 485 - Håkon Toftaker		2025/12106
154/2025	Delegert sak - dispensasjon - Dalsida LVO - snødekt mark - transport til Kvithøhytta - Ylsbotnen - Hans Riise - Kai Ove Riise		2025/5141
155/2025	Delegert sak - Knutshø LVO - dispensasjon og avslag - snødekt mark 2026-2030 - transport av brensel og proviant - Unndalsvegen 944 - Erling Ween Bøe		2025/11251

156/2025	Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingen	2025/11247
157/2025	Delegert sak - Åmotan-Grøvdalen LVO - dispensasjon flatehogst etter stormskade 2025 - Kari Marie Jenstad	2025/12402
158/2025	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Åmotdalen LVO - helikopter - reparasjoner på Åmotdalshytta - forbrenningsovn - Dovrevegen 3696 - Kristiansund og Nordmøre Turistforening	2025/12782
159/2025	Delegert sak - dispensasjon - Dovrefjell-Sunndalsfjella NP - Hjerkin LVO m/ BV - organisert ferdsel - Jonathan Giovannini	2025/6466

ST 34/2025 Godkjenning av møteinnkalling og dagsorden, valg av et medlem til å godkjenne protokollen

Arkivsaksnummer: 2025/13281-1

Saksbehandler: Gunhild Kirsti Sem

Dato: 27.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	35/2025	05.12.2025

Sak - Anmodning om forskrift til å regulere ferdsel knyttet til fjellrev

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre anmoder og oppfordrer Miljødirektoratet til å utarbeide en forskrift med hjemmel i nml § 22 som bidrar til å regulere ferdsel og derigjennom på en bedre måte sikre fjellrevens overlevelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

[Lov om forvaltning av naturens mangfold \(naturmangfoldloven\) - Lovdata](#)

[NOU 2004: 28 - regjeringen.no](#) - Lov om bevaring av natur, landskap og biologisk mangfold - utredning fra et utvalg oppnevnt ved kongelig resolusjon 20. april 2001

[Ot.prp. nr. 52](#) - Om lov om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) - Tilråding fra Miljøverndepartementet av 3. april 2009

Saksopplysninger

Formålet med vernet av Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark er å ta vare på et stort, sammenhengende og villmarkspreget naturområde som inneholder særegne og representative økosystemer og landskap og som er uten tyngre naturinngrep. Videre heter det at det skal tas vare på et tilnærmet intakt høyfjellsøkosystem med det naturlige biologiske mangfoldet, herunder arter, bestander, naturtyper og geologi. Området utgjør et stort og tilnærmet intakt høgfjelløkosystem der arter som villrein, jerv, fjellrev, kongeørn og ravn har en nøkkelrolle. Nasjonalparkstyret driver ikke med bestandsforvaltning av fjellrev, men forvalter leveområdene til arten.

Fjellreven som prioritert art

Fjellreven fikk status som prioritert art i 2015 samtidig som ny forskrift trådte i kraft, "forskrift om fjellrev som prioritert art". Forskriften forbyr forstyrrelser på fjellrevhi, dvs. handlinger som kan påvirke eller forstyrre fjellreven. Forskriften går langt i å beskytte arten mot

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

forstyrrelser, men ikke nok. Problemet ligger blant annet i lav oppdagelsesrisiko og manglende oppfølging fra politiet.

Bestand og status

Arten er oppført som *sterkt truet* på den norske rødlista. I Norge er bestanden nå beregnet til ca. 330 voksne individer. Det er synlig fremgang i alle regioner, med unntak av nedgang på Dovrefjell. Det er også i denne regionen det kan antas at det er flest forstyrrelser på fjellrevhi med bakgrunn i nærhet til hovedakser som E6 og jernbane.

Forskning; avl, tiltak og overvåking

Det pågår omfattende forskning knyttet til fjellrev, og det blir brukt flere millioner kroner på arten årlig. Forskningsarbeidet inkluderer avlsarbeid, støttefôring og overvåking. På Dovrefjell er det satt ut over 50 fôringsautomater for å sikre tilstrekkelig mattilgang, ettersom smågnagerår forekommer sjeldnere. Disse tiltakene skal bidra til at bestanden utvikler seg i riktig retning, noe som dessverre ikke har vært tilfelle på Dovrefjell. Fjellrevstammen på Dovrefjell er den eneste bestanden i Norge som ikke har positiv utvikling.

Utviklingen på Dovrefjell

Dovrefjell nasjonalparkstyre har over en årrekke fulgt utvikling av fjellrevbestanden på Dovrefjell og merket oss at interessen for arten er økende blant enkelte grupper, eksempelvis fotografer. Fjellrevhilokaliteter er unntatt offentlighet, men vi vet at kunnskap om hilokalitetene spres fra miljø til miljø og fra person til person likevel. Vi er også kjent med at det finnes mengder bilder av arten på nett og i sosiale medier. Noen av disse bildene er gjenkjennbare da bakgrunnen avslører at de er tatt på Dovrefjell. Oppsynets oppdagelsesprosent for forstyrrelser er imidlertid svært lav, men dersom det oppdages er det i liten grad at anmeldte saker fører noe sted. Politiet henlegger ofte slike saker.

Det ligger en åpning for regulering av ulike former for ferdsel i naturmangfoldloven. Vi er kjent med at det Miljødirektoratet har utarbeidet forslag til regelverksendringer for å kunne innføre tidsavgrensede og varige ferdselsrestriksjoner i hele landet ved behov, samt overordnet vurdering av behovet for endringer i regler for ferdsel i verneområder med villrein, jf. villreinoppdrag 2.1. og 2.2 på bestilling fra Klima- og miljødepartementet. Denne anmodning bør ses i sammenheng med dette arbeidet.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Saker av prinsipiell karakter skal behandles av nasjonalparkstyret.

Naturmangfoldloven

§ 22 i NML *ferdselsregulering i utmark*) sier at:

For å hindre skade eller ulempe for planter eller dyr kan Kongen gi forskrift om gjennomføring av større arrangementer i utmark og for naturstudier, fotografering mv. og for ferdselsformer som i særlig grad kan være skadelig.

Bestemmelsen gir hjemmel til å regulere ferdsel i utmark når det er fare for skade på naturmangfoldet. Bestemmelsen kan:

- brukes til å begrense eller regulere store arrangementer i sårbare område
- regulere aktiviteter som naturstudier og fotografering dersom de forstyrrer arter
- innføre restriksjoner på ferdselsformer som kan skade naturmiljøet (sykling, kiting, ridning etc).

Bestemmelsen kommer i tillegg til hjemmelen til å regulere ferdselen i § 24 første ledd bokstav a og b (prioriterte arter) og §§ 35 til 38 (nasjonalparker, landskapsvernområder, naturreservater og biotopvernområder).

Vurdering

Myndigheten etter dagens § 22 er lagt til Kongen (regjeringen). Myndighet loven legger til Kongen kan delegeres videre og myndigheten etter nml § 22 er delegert til Miljødirektoratet. Dette innebærer at det er Miljødirektoratet som kan vedta forskrift om ferdselsregulering i utmark etter nml § 22.» Hensikten med en slik forskrift skal være å hindre skade eller ulempe for planter eller dyr. Det legges inn mye innsats og kroner i å ivareta fjellreven som står som sterkt truet på rødlista. Da bør terskelen for kunne nærme seg et hi og forstyrre arten være svært høy. Når vi vet at presset på arten er stor hva gjelder ivrige fotografer på hi, og at forskriften om fjellrev som prioritert art ikke beskytter arten godt nok, er det på tide at det tas ytterligere grep gjennom reguleringer i forskrift.

Vurdering av hvilke ferdselsformer forskriften skal gjelde for

Ved regulering av ferdsel etter § 22 må det gjøres en konkret vurdering av hvilke ferdselsformer som kan være skadelig, og dermed omfattet av reguleringen:

Fotografering

Interessen for fotografering på fjellrevhi er økende. Tilgangen til hi som er i bruk er lett tilgjengelig og kun en dagsmarsj unna akser som E6 eller jernbane. Det betyr at potensialet for ytterligere økning i forstyrrelser på fjellrevhi er stor. Erfaringer med generell økning i ferdsel på Dovrefjell som både ferdselstellere og rapporteringstall fra organisert ferdsel tilsier, er det sannsynlig å tro at det også vil presset på fjellrevhi vil øke. Så lenge det er et marked for salg av fjellrevbilder, vil interessen blant fotografer være der. Vi er kjent med at utenlandske fotografer reiser til Dovrefjell for å ta bilder og legger dette ut i SOME-kanaler synlig for andre interesserte fotografer. Slik sprer ryktet seg om fjellreven på Dovrefjell. I tillegg er vi kjent med at hilokalitetene er godt kjent blant mange, selv om informasjon om dette er unntatt offentlighet.

Ferdselsformer som kan skade naturmiljøet; Organisert ferdsel og andre ferdselsformer

Ferdsel kan deles opp i uorganisert og organisert ferdsel, hvor erfaringer tilsier at den uorganiserte ferdselen utgjør det største volumet på Dovrefjell. Den uorganiserte ferdselen har man ikke myndighet til å styre, men nasjonalparkstyret har anledning til å regulere organisert ferdsel (og ferdselsformer som kan skade naturmiljøet). Dette gjelder i Dovrefjell-Sunndalsfjella nasjonalpark og Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern gjennom nye forskrifter som kom i 2018 som følge av at Hjerkinns skytefelt ble innlemmet i verneområdene på Dovrefjell. Organisert ferdsel i Dovrefjell-Sunndalsfjellall nasjonalpark og Hjerkinns landskapsvernområde med biotopvern styres i dag gjennom forskrifter nye forskrifter fra 2018 og nylig vedtatte retningslinjer i Dovrefjell nasjonalparkstyre i 2024. Organisert ferdsel kanaliseres bort fra sårbare fjellrevlokaliteter. Utfordringene ligger i grupper eller enkeltpersoner på tur som har til hensikt å oppsøke fjellrevhi og definerer seg som "vennegrupper" på tur. Slike grupper kan være organiserte grupper, men utgir seg for å være vennegrupper på tur for å slippe unna søknadsplikten og slipper å forholde seg til arealavgrensninger for organiserte grupper. Ofte er slike "vennegrupper" fotografer.

I Knutshø landskapsvernområder og andre landskapsvernområder som Dovrefjell nasjonalparkstyre forvalter er det ikke bestemmelser om organisert ferdsel. I Knutshø har man bestemmelser som styrer organisert bruk av idrettsarrangementer, jaktprøver eller andre større arrangement. Det er generelt en utfordring i landskapsvernområder at det ikke gis anledning til å styre ferdsel til fots. Fjellrevhi - både gamle og aktive – kan forekomme i slike områder også.

Andre ferdselsformer som kan skade naturmiljøet og bare kan skje etter tillatelse er for eksempel hundekjøring, kiting og organisert ridning. Sykling er kun tillatt på angitte traséer i forvaltningsplanen. Telting ut over en uke på samme sted er også søknadspliktig. I dag er omfanget av disse aktivitetene på et lavt nivå fordi nasjonalparkstyret ikke legger til rette for denne typen aktivitet inn i sårbare områder i nasjonalparken.

Naturstudier – undervisning og forskning

Med naturstudier menes blant annet forskning og undervisning. Forskning knyttet til fjellrev er et nødvendig onde for å sikre artens fremtid, og vurderes ikke som relevant for regulering i denne sammenhengen. Aktiviteter relatert til forskning på fjellreven i dens leveområde er knyttet til innsamling av DNA-prøver, overvåking (kamera på hi) og støtteforing og utføres av SNO. Omfanget av denne aktiviteten er pr i dag på et lavt nivå. Andre former for naturstudier i form av undervisningsrelaterte aktiviteter styres gjennom bestemmelsen for organisert ferdsel.

Større arrangementer

Større arrangementer styres gjennom egen bestemmelse i forskriften og er ikke relevant for ytterligere regulering.

Vurdering av hvor reguleringen skal gjelde og varighet

Ved regulering av ferdsel etter § 22 må det gjøres en konkret vurdering av hvor reguleringen skal gjelde. Når det gjelder avgrensning av hvor reguleringen bør gjelde er dette et tema fagpersoner på fjellrev bør gå nærmere inn på. Våre innspill er basert på våre erfaringer og vår kunnskap. Fjellreven er revirhevdende og har gjerne flere hilokaliteter innenfor sitt revir. Den lever i og i tilknytning til fjellrevhi store deler av året, ikke bare i yngleperioden. Valpene forlater hiene utpå høsten for å lete etter et eget hjemmeområde. Med andre ord er fjellreven knyttet til hi store deler av året, og forlater kun hiet i forbindelse med etablering av eget hjemmeområde eller når den skal skaffe tilveie mat.

Hva angår avgrensning av områder rundt hilokaliteter for regulering av ferdsel bør det gjøres på en slik måte slik at selve lokaliteten ikke avsløres. Ofte er det flere det større områder bestående av flere hi. Buffersonen rundt må være stor for å ikke avsløre beliggenheten og for å kunne omfatte hikomplekser. Den anbefalte minimumsavstanden på 300 meter er ikke tilstrekkelig avstand for å avgrense lokalitetene mot forstyrrelser.

Vurdering etter miljørettslige prinsipper - nml § 8 til 12

Kunnskapsgrunnlaget er dekket gjennom omfattende forskning på fjellrev gjennom mange år; artens bestandssituasjon, utbredelse, effekten av forstyrrelser m.m, jf. § 8 om kunnskapsgrunnlaget.

Det er mye kunnskap om fjellreven tilgjengelig og det er få andre arter som det forskes like mye på. Vi vet noe om effektene av forstyrrelser på fjellrev, men ikke alt. Hvor stor belastning feks fotografer på fjellrevhi har å si for overlevelseshraten på fjellrevvalper er vanskelig å konkludere på. Det vi vet er at interessen for fotografering på fjellrevhi er økende og det i seg selv er bekymringsfullt, dette især når vi vet at Dovrefjell er det området med negativ utvikling på fjellrevbestanden tross iherdig innsats på avlsarbeid, støtteforing og overvåking. Dovrefjell nasjonalparkstyre mener at det bør rettes en innsats mot forstyrrende ferdsel på hi når vi vet at fjellreven er en sårbar art for nettopp dette og at den ikke gis anledning til å forlate hiet for å lete etter mat. Sammen med den samlede belastningen i enkelte deler av Dovrefjell i områder der det er fjellrevhi, mener nasjonalparkstyret at § 9 (føre-var-prinsippet) og § 10 (samlet belastning) må legges til grunn for vurderinger om det skal lages forskrift etter § 22 for regulering av ferdsel for å kunne sikre at fjellreven har leveområder den kan oppholde seg i uten omfattende grad av forstyrrelser.

§ 11 (kostnadsansvar) og § 12 (miljøforsvarlige metoder) er ikke relevante å vurdere i denne saken.

Arkivsaksnummer: 2025/13155-1

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 26.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	36/2025	05.12.2025

Dovrefjell nasjonalparkstyre - møteplan 2026

Innstilling fra forvalter

Møteplan som vist under vurderingen godkjennes.

Evt endringer i styrebehandlingen legges inn i tabellen uten ytterligere vedtak. Endringer gjort innen 19/12 godkjennes av styreleder.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Søknader som nasjonalparkstyret mottar bør behandles i løpet av en måned, jf. forvaltningsloven § 11 a, og det bør derfor i utgangspunktet ikke gå mer enn ca. en måned mellom nasjonalparkstyret eller AU har møter.

Det kan derfor hende at styret eller AU bør ha oftere møter enn den møteplanen som er foreslått for 2026, men dette avklares etter behov

Vurdering

Forslaget til møteplan er delvis forsøkt samordnet med møteplanene for andre offentlige styrer og utvalg, men det er ikke mulig å få dette til fullstendig. En viss samordning kan derfor måtte gjøres i behandlingen.

Møteplanen kan justeres etter innspill, med siste frist 19/12.

Styremedlemmene oppfordres til å foreslå mulige befaringer.

Det kan settes opp arbeidsutvalgsmøter ved behov. Disse tas som teamsmøter innenfor relativt korte tidsfrister.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevatner	Flåman, Bjørndalen, Søndre Snøfjelltjønn, Mardalen
Landskapsvernområder	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområder	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

Forslag til møteplan for Dovrefjell nasjonalparkstyre 2026

Fredag 13.02	Teams
Torsdag 26.03 evt en dag uka etter påske	Oppdal
Torsdag-fredag 04-05.06	Befaring m/overnatting
<u>- sommerferie –</u>	
Torsdag 27.08	Dombås med befaring
Fredag 16.10	teams
Torsdag 05.11	rådgivende utvalg
Torsdag-fredag 03-04.12	forslag til sted?

Generelt:

Fysiske møter med oppmøte kl 10, teamsmøter starter kl 09.

Innkalling med saksliste sendes ut en uke i forkant av møtene.

Forfall meldes styreleder pr epost, med kopi til en av forvalterne, så tidlig som mulig.

Arkivsaksnummer: 2025/11935-4

Saksbehandler: Bernhard Svendsgard

Dato: 27.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	37/2025	05.12.2025

Sak - budsjett og bestilling - bestillingsdialog - Dovrefjell nasjonalparkstyre - 2026

Innstilling fra forvalter

Dovrefjell nasjonalparkstyre gir sin tilslutning til at forvalterne søker om tiltaksmidler og midler til styrets drift i tråd med søknadsgrunnlaget beskrevet under forvalters vurdering.

Leder sammen med forvaltere får fullmakt til å sette opp prioritering av enkelttiltak og til å endre budsjettet om nødvendig.

Forvalterne får fullmakt til å disponere den delen av driftsposten som går utenom styredriften, om denne blir tildelt.

--- slutt på innstilling ---

Saksopplysninger

Nasjonalparkstyret skal melde inn behov for midler til tiltak og til styrets drift. Styret skal ikke melde inn behov for driftsmidler til sekretariatet, dette tildeles fra Statsforvalteren.

Det kan gis tillegg til driftsmidler for direkte bruk.

Skjema for ønsket SNO-ressurs er fylt ut i møte med lokalt SNO og forvalterne. Bestillingen dreier seg i hovedsak om kontrolloppdrag knyttet til motorferdsel, byggesak, organisert ferdsel, fjellrev, osv.

Retningslinjer for innmelding finnes i brev fra Miljødirektoratet, vedlegg 3. Frist for innmelding er 10. januar. Det er krav om prioritering av enkelttiltak.

Vurdering

Forvalterne mener en må redusere ressursbruken for informasjons- og tilretteleggingstiltak i 2025. Dette er basert på nødvendigheten av å bruke tid og ressurser på forvaltningsplanarbeidet.

Det er likevel slik at noen prosjekter likevel må gjennomføres, enten som følge av et stort behov eller som følge av samarbeidsprosjekter som må fullføres. Dette gjelder de fleste av tiltakene under 31-posten. Alle tiltakene vil bedre tilstanden i verneområdene gjennom kanalisering av ferdsel eller skjøtsel/nature restaurering.

Drift av Dovrefjell nasjonalparkstyre (21-posten)

500 000,- til drift av styret

Oppfølgig av besøksstrategi og arbeidet med ny forvaltningsplan (21-posten)

Oppfølging av besøksstrategi, med oppsøkende og aktiv informasjonsvirkosomhet. Forvaltningsplanen er under revidering og arbeidet fortsetter i 2026.

Samlet sum: 150 000,-

Hjerkinnhø, Hjerkinn LVO BVO, Hjerkinn/Kongsvoll/Drivdalen LVO

Viewpoint Snøhetta er en mye brukt innfallsport/utkikkspunkt for verneområdene på Dovrefjell og et viktig kanaliseringstiltak for å hindre ferdsel inn i reinens leveområder. Årlig besøk er ca 30000 personer.

Viewpoint Snøhetta er vinterstengt og villreinens endrete arealbruk i etterkant av skytefeltrestaureringen medfører at området er stengt i større deler av året. I samarbeid med Norsk Villreinsenter Nord vil vi derfor se på et avlastende utkikkspunkt/besøksområde på østsiden av E6 ved Hjerkinnhø for å kunne kanalisere ferdsel også i de tidene på året Viewpoint Snøhetta er stengt.

Gjennom en sårbarhetsanalyse har vi funnet å nedskalere tiltaket, slik at det legges til rette med enkel verneområdeinformasjon på dagens avkjøring. I tillegg ønsker en å opparbeide og fornye de eksisterende monumentene med stianlegg.

I besøksstrategien er viktigheten av å kanalisere ferdselen i Hjerkinnområdet fremhevet, blant annet gjennom å prioritere ressurser til strategisk utvalgte innfallsporter, noe vi mener Hjerkinnhøpunktet er.

Kostnad: 100 000,-

Kongsvoll botaniske fjellhage/Vårstigen, Dovrefjell-Sunndalsfjella NP, Knutshø LVO, Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO

For å kanalisere ferdsel og holde økende ferdsel utenom sårbare områder ønsker vi i samarbeid med Kongsvoll botaniske fjellhage å legge til rette for bedre informasjon og tilrettelegging av besøksområdet ved Kongsvold fjellstue. KBF er drevet på frivillig basis av en venneforening og det er viktig å støtte opp om en godt besøkt attraksjon som kan bidra til å kanalisere ferdsel.

Utvikling av fjellhagen er ett av tiltakene i besøksstrategien. Tiltaket består bla. av utbedring av gangveger, skilting og vanningsanlegg.

Samlet sum: 50 000,-

Vårstigen, Dovrefjell-Sunndalsfjella NP, Knutshø LVO, Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO

I sammenheng med varsel om kalving- og oppvekstområde for rein i Knutshøområdet vil en sette opp varsomhetsskilt i Vårstigen for å sikre god informasjon til pilegrimsvandrere og andre turgåere.

Samlet sum: 10 000,-

Supplering av verneområdeinformasjon, alle verneområder

I besøksstrategien (s. 58) er et av tiltakene for å nå mål for besøkende å gå gjennom infoskiltplasser og oppgradere, sanere eller etablere nye punkt ihht en rapport tidligere infomedarbeider har gjort.

I alle verneområdene rundt Dovrefjell finnes eldre steintavler med utdatert informasjon. Det er også eldre steintavler som står i fare for å falle overende, der tavlen må tas ned. Vi ønsker å oppdatere noen av tavlene med nye plakater og fjerne tavler som ikke er hensiktsmessige lenger. Dette er et arbeid som vil måtte gå over flere år.

I arbeidet med å erstatte steintavler har en erfart at disse begynner å bli i dårlig forfatning. Vi ønsker derfor å fortsette arbeidet med å erstatte steintavlene med cortenstål, også av sikkerhetsmessige grunner.

Aktuelle lokasjoner (ikke alle i 2026): Kongsvoll, Kongsvoll stasjon, Åmotsdalen, flere steder i Knutshø, Dalsida og Eikesdalsvatnet LVO'er

Fjerning tavler: 30000,-

Nye tavler: 50 000,-

Nye plakater: 30000,-

Løveskilt/underskilt: 30000,-

Samlet sum: 140 000,-

Oppfølging motorferdsel/camping, alle verneområder

Tiltaksplanene for villrein foreslår tiltak for å hindre motorferdsel og camping i utmark og i tilknytning til veger. Noen av disse områdene ligger i verneområdene og nasjonalparkstyret ønsker å følge opp disse forslagene med ulike veg- og infrastrukturtiltak.

Samlet sum: 80 000,-

Forsterke Moskusstien som opplevelse og kanalisere, Dovrefjell-Sunndalsfjella NP, Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO

Villreintrekket i området Kongsvoll-Stroplsjødalen-Grønbakken er under press. Økende og stor ferdsel innover i villreinområdene er en stor utfordring, særlig i sammenheng med moskusturisme. I den sammenheng ble Moskusstien opparbeidet i 2017. Denne fungerer etter intensjonen, men demmer ikke tilstrekkelig opp for økende ferdsel. Det er derfor behov for å forsterke den ønskete kanaliseringseffekten.

Dovrefjell NPS har i 2022 rettet en henvendelse til overordnede myndigheter om mulighetene for innføring av ferdselsrestriksjoner i deler av verneområdene våre.

Vår tanke er at en gjennom å gjøre Moskusstien mer attraktiv gjennom formidling av alle verneverdier i våre områder og villreinens levemåte og utfordringer, så kan en oppnå ønsket effekt. Vi vil da få nødvendig kunnskap om hvordan indirekte virkemidler som tilrettelegging og informasjon virker og i hvilken grad en må innføre direkte ferdselsreguleringer.

Vi ønsker å gjøre dette med informasjonstiltak, stiftersterkning, videreutvikling av natursti i tråd med designmanualen, tjenestekjøp av stedlig formidling fra Villreinsenteret og egne forvalteres tilstedeværelse i området.

Samlet sum: 300 000,-

Restaurering Mardalen NR.

Mardalen NR vil i løpet av første halvår 2026 få egen skjøtsels- og restaureringsplan. Foreløpig utkast viser stort behov for å restaurere høstingstre (styva alm).

Samlet sum: 50 000,-

Skjøtsel Hoem, Eikesdalsvatnet LVO

Beiting og slått av naturbeitemarker på Hoem i Eikesdalsvatnet LVO. Oppfølging av aktiv/positiv grunneier i samarbeid med Molde kommune, UKL, MR fylkeskommune og Statsforvalteren i MR.

Samlet sum: 30 000,-

Bru over Driva, Hjerkin/Kongsvoll/Drivdalen LVO

Brua over Driva ved Kongsvold fjellstue er i dårlig forfatning. Statsbygg utarbeider høsten-25 en tilstandsrapport for brua, men en kan allerede nå regne med større kostnader knyttet til utbedring.

Brua er en viktig del av Moskusstien og fungerer som en viktig kanalisering av ferdselen inn i moskusens og reinens leveområder. Kongsvoll er tenkt å være hovedinnfallsport for moskusferdselen og brua er derfor et viktig bidrag til å skjerme andre sårbare områder.

Forvalterne ser ikke for seg at Dovrefjell nasjonalparkstyre skal fullfinansiere utbedringen, men det er naturlig at styret deltar i en samfinansiering.

Samlet sum: 150 000,-

Forvalterne mener vi har satt opp et realistisk forslag til innmelding ut fra kapasitet og hva vi kan vente å få i tilskudd. Styret bes om å gi sin tilslutning til oppsettene i vedlegg 1 og 2 og videre til å gi fullmakt til leder og forvaltere å justere og prioritere listene før endelig søknad sendes.

Tildeling skjer i februar/mars.

Arkivsaksnummer: 2025/11247-4

Saksbehandler: Eirin Berge

Dato: 26.11.2025

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Dovrefjell nasjonalparkstyre	38/2025	05.12.2025

Knutshø LVO - forberedende klagebehandling - motorferdsel tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner

Innstilling fra forvalter

Med hjemmel i forvaltningsloven § 33 opprettholder Dovrefjell nasjonalparkstyre delegert vedtak datert 6.11.2025 om avslag på søknad om motorisert ferdsel, 4 turer, med formål å ha tilsyn med bygninger på setra, Unndalsvegen 983 og 985.

Med den situasjonen som er for villreinen i Knutshø er det viktig å benytte seg av det regelverket som er gitt for å ivareta leveområdene, og at det gjøres grundige vurderinger om en skal fravike disse. Nasjonalparkstyret mener innholdet i klagen er vurdert og at det ikke er forelagt nye momenter som gir grunnlag for å omgjøre vedtak om avslag.

Klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

--- slutt på innstilling ---

Dokumenter i saken

Vedlegg:

- 1 Delegert sak - avslag - Knutshø LVO - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner
- 2 Epost utveksling Gissingner
- 3 Klage snøscooterløyve 2025.docx

Saksopplysninger

Oppdal kommune oversendte den 15.10.2025 søknad fra Erik Gissingner om motorferdsel i Knutshø landskapsvernområde. Formålet med motorferdselen var tilsyn av seterbuer som brukes aktivt i forbindelse med sauedrift om sommeren. Det ble søkt om 4 turer per år i perioden 2026-2030, dvs 2 turer med 2 snøskutere. Behovet for 2 turer med 2

snøskuteretere var begrunnet med sikkerhet i forbindelse med melkeproduksjon hjemme. Transporten skulle følge traséen Orkelsjøen – Unndalen.

I delegert vedtak datert 6.11.2025 ble det gitt avslag på omsøkt motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger på setra.

Det er dette vedtaket som er påklaget i brev datert 14.11.2025, oversendt pr epost.

Klager skriver:

- Setra er ingen fritidsbolig men brukes til å utføre aktiv sauehold
- Årsaken til at det er søkt 2 turer med 2 skutere (altså 4 turer) er begrunnet med behovet for å komme hjem igjen til melkekyr, ungdyr og sauer for å utføre fjøsstell og ivareta dyrevelferden.
- Med setras beliggenhet 3 mil inne i fjellet uten telefondekning handler 2 turer med 2 skutere om sikkerhet.
- Setra er bygd opp og vedlikholdt over flere generasjoner som et ledd i et driftsopplegg for å drive et aktivt landbruk
- Det er snakk om store verdier og for å ta vare på 5 bygninger er det nødvendig at det blir fulgt opp om vinteren (for å redusere skadeomfanget hvis det skulle skje noen, i forhold til forsikringer etc.)
- En tilsvarende søknad ble innvilget av nasjonalparkstyre (delegert vedtak) 2021, og da var begrunnelsen at det var unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som har bilveg, og 2 turer med 2 skutere ble gitt av hensyn til sikkerhet.
- Klager ønsker at det ses på saken på nytt, og håper på et positivt svar

På forespørsel fra nasjonalparkforvalter har klager spesifisert bruken av setra i epost datert 24.11.2025:

«Setra brukes per i dag hovedsakelig til saueholdet. Det vil si at den brukes når det skal slippes sau, tilsyn gjennom sommeren og ikke minst under sankinga om høsten.

Det er noen år siden det har vært storfe der. Men jeg ser nå at dette kan bli aktuelt igjen etter som jeg har økt produksjon (bygget melkekufjøs/storfe fjøs) og trenger derfor mer beitegrunnlag. Melking er nok ikke aktuelt så langt til fjells, men ungdyrbeiting er det stor sannsynlighet for at det kan bli igjen. Moderne teknologi (f.eks. Nofence) gjør dette svært aktuelt.

Sier det igjen, setra er i mitt eie ingen fritidseiendom. Den brukes kun i landbruksammenheng og er en viktig brikke i gårdsdrifta».

Hjemmelsgrunnlag

Styrets vedtekter av 19.1.2024

6. Nasjonalpark-/verneområdestyret oppgaver

6.2 Forberedende klagesaksbehandling

Nasjonalpark-/verneområdestyret skal behandle klager på sine vedtak som forberedende klageinstans etter forvaltningslovens bestemmelser. Nasjonalpark-/verneområdestyret skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Dersom nasjonalpark-/verneområdestyret ikke finner grunn til å endre vedtaket som følge av klagen, skal saken oversendes klageinstansen.

Miljødirektoratet er klageinstans for vedtakene som fattes av styret, eller av forvalter og arbeidsutvalg på vegne av nasjonalpark-/verneområdestyret. Når det klages på vedtak truffet av nasjonalpark-/verneområdestyret, må forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret før saken eventuelt endes over til Miljødirektoratet som klageinstans.

Også for vedtak truffet av arbeidsutvalget eller forvalter etter delegert myndighet, skal forberedende klagebehandling skje i nasjonalpark-/verneområdestyret. Ved oversendelse av klagen til Miljødirektoratet skal nasjonalpark-/verneområdestyret fremstille saken på en oversiktlig måte og tilrettelegge grunnlaget for klageinstansens behandling. Kopi av alle sakens dokumenter skal vedlegges (kronologisk). Dersom forvalters innstilling fraviker nasjonalpark-/verneområdestyrets vedtak, skal dette fremgå av saksfremstillingen og møteprotokollen.

Forvaltningsloven

§ 28 (vedtak som kan påklages, klageinstans)

Enkeltvedtak kan påklages av en part eller annen med rettslig klageinteresse i saken til det forvaltningsorgan (klageinstansen) som er nærmest overordnet det forvaltningsorgan som har truffet vedtaket (underinstansen).

(...)

§ 29 (klagefrist)

Fristen for å klage er 3 uker fra det tidspunkt underretning om vedtaket er kommet frem til vedkommende part. Skjer underretningen ved offentlig kunngjøring, begynner klagefristen å løpe fra den dag vedtaket første gang ble kunngjort.

§ 31 (oversetting av klagefrist)

Bestemmelsen sier at klagen kan tas under behandling selv om klagefristen er oversittet dersom:

a) parten eller hans fullmektig ikke kan lastes for å ha oversittet fristen eller for å ha drøyd med klage etterpå, eller

b) det av særlige grunner er rimelig at klagen blir prøvd

§33 (saksforberedelsen i klagesak)

(...)

Underinstansen skal foreta de undersøkelser klagen gir grunn til. Den kan oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom vilkårene for å behandle klagen ikke foreligger, skal underinstansen avvise saken, jfr. dog § 31.

Presedens

I mange dispensasjonssaker vil det ofte være en problemstilling at tiltaket eller aktiviteten isolert sett ikke er særlig problematisk, men at samlet effekt av flere tilsvarende tiltak/aktiviteter vil redusere verneverdiene. Også ved enkeltsaker som gjelder små tiltak eller forbigående forstyrrelser, er det relevant å se hen til presedensvirkningene ved at andre kan få dispensasjon til tilsvarende tiltak. Dette følger ikke minst av kravene til likebehandling. Presedensvirkninger avhenger for det første av sannsynligheten for at andre vil søke om dispensasjon til tilsvarende tiltak og for det andre av konsekvensene for verneverdiene og verneformålet av at det blir gitt dispensasjon til tilsvarende tiltak eller aktivitet.

Vurdering

Klager er tiltakshaver/søker i den aktuelle saken og er dermed part med rettslig klageinteresse i saken. Klagen er rettidig mottatt innen klagefristen på 3 uker.

Klager viser til ulike forhold i sin klage. Disse kommenteres under.

Hjemmelsgrunnlag i saken og tidligere vedtak fra 2021

Utgangspunktet er at motorferdsel i landskapsvernområdet er forbudt. Verneforskriften har unntak fra forbudet for motorferdsel på veger og motorferdsel til enkelte formål (herunder motorferdsel på traktorveier/kjørespor som er angitt i forvaltningsplanen i forbindelse med jordbruksvirksomhet og tillatt hogst, motorferdsel på vinterføre i forbindelse med tillatt hogst, motorisert ferdsel i forbindelse med militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, oppsyns- og forvaltningsoppgaver).

Utover dette kan motorferdsel tillates etter søknad for visse formål som er i de spesifiserte dispensasjonsbestemmelser gitt i verneforskriften. Restriksjonsnivå og hjemler for motorferdsel kan variere mellom ulike verneområder. I Knutshø landskapsvernområde gir forskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser i § 3 punkt 5.3 bokstav c forvaltningsmyndigheten mulighet til å gi tillatelse til *«luft og snøscootertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setre, buer og hytter»*.

Det er i verneforskriftens spesifiserte dispensasjonsbestemmelser ikke anledning til å gi tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med *tilsyn* av bygninger. En slik søknad må derfor vurderes etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 om unntak fra vernevedtak.

En slik forståelse er avklart med jurist i Miljødirektoratet (epost datert 24.10.2025 i forbindelse med en annen søknad om motorferdsel for å ha tilsyn med bygninger).

Sekretariatet vurderte videre søknaden å være av en slik art at den kunne behandles delegert ettersom forvaltningsplanen er tydelig på at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i liten grad skal nyttes til å gi tillatelser til motorferdsel.

Vedtaket klager viser til gjort i 2021 (4.2.2021) er basert på søknad fra Erik Gissingen datert 29.10.2020 hvor det opplyses om at det skal *transporteres ved og gjøres tilsyn*. I saksvurderinga i vedtaket i 2021 står det:

«Dovrefjell nasjonalparkstyre har hjemmel i verneforskriften for Knutshø landskapsvernområde, til å gi Erik Gissinger tillatelse til transport av ved m.m. med snøskuter til setra på Storvollen i Unndalen, jf. § 3, pkt. 5.3 c.

Det er unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som det går bilvei til om sommeren, men det kan være rasjonelt å ta med seg ved når en skal ha tilsyn med setra.

Transport med 2 snøskutere samtidig regnes som to turer (tur-retur). Hensynet til sikkerhet er viktig i fjellet, og det kan derfor gis tillatelse til 2 turer (tur-retur) med 2 snøskutere, dvs. 4 turer (tur-retur) til sammen.»

I søknad fra Erik Gissinger datert 2.10.2025 er det kun søkt om motorisert ferdsel for å ha tilsyn med bygninger (seterhus). Derfor er søknaden behandlet etter naturmangfoldlovens § 48.

I kommunikasjon med Erik Gissinger er dette forklart, og det er også pekt på muligheten til å søke om tillatelse til motorisert ferdsel for transport av brensel, varer, proviant og materialer, og at han kan regne med å få inntil 2 turer slik forvaltningsplanens retningslinjer tilsier. Unndalsvegen 983 og 985 har atkomst med bilveg (Unndalsvegen) i barmarksperioden.

Antall turer

Klager mener at det er helt nødvendig av sikkerhetsmessige grunner å kjøre 2 skutere pr tur. Nasjonalparkforvalter er kjent med at dette er en gjengs vurdering som gjøres av flere som ferdes i fjellet med skuter, og mener at det å kjøre 2 skutere samtidig av slike årsaker er velbegrunnet. I en tillatelse som gis til motorisert ferdsel kan tiltakshaver selv velge hvordan turene skal gjennomføres. Tillatelse til motorisert ferdsel på inntil 2 turer (tur/retur startpunkt til bestemmelsessted) gir ingen føringer på om det kjøres 2 turer med 1 skuter eller 1 tur med 2 skutere. At den motoriserte ferdselen gjennomføres samtidig og samles i tid kan være en fordel for både villrein og hekkende rovfugl. Likevel ble det vurdert at å eventuelt gi dispensasjon til dobbelt så mange transporter enn det forvaltningsplanen legger opp til for et formål som ikke er en del av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene ville utvide rammen for vernevedtaket og legge grunnlag for økt motorisert ferdsel i verneområdet grunnet presedens.

Motorisert ferdsel, landbruksnæring og presedens

Klager viser til at bygningene det er søkt om motorisert ferdsel for å ha tilsyn med brukes i forbindelse med slipp, sanking og tilsyn av sauer på utmarksbeite om sommeren og er en viktig brikke i drifta. For å ivareta bygningsmassen må den også følges opp gjennom vinteren, og det vises til reduksjon av ev. skadeomfang knyttet til forsikring.

At bygningsmassen på setra er viktig til opphold og overnatting i forbindelse med slipp, sanking og tilsyn av sau på utmarksbeite trekkes ikke i tvil. At de godt vedlikholdte bygningene på setra (se bilder) i seg selv også har en økonomisk verdi som bygningsmasse er også helt på det rene.

Fig 1: Bilder fra arkivet av bygninger på Storvollen (Unndalsvegen 983 og 985)

Det er mange bygninger i Knutshø landskapsvernområde. Både setre som nyttes i forbindelse med landbruksdrift og buer/hytter/setre som i stor grad brukes til fritidsformål. Kartet under indikerer omfanget av bygninger bare i Knutshø landskapsvernområde. Også i nasjonalparken og i andre landskapsvernområder som nasjonalparstyret er forvaltningsmyndighet for, er det mange bygninger.

Det å åpne for motorferdsel med formål om å ha tilsyn med bygninger som utgjør verdier for den enkelte, kan medføre mange tilsvarende søknader om motorisert ferdsel for dette formålet. En slik praksis vil føre til økt motorisert ferdsel i landskapsvernområdet. Bygningene i Unndalsvegen 983 og 985 nyttes ikke av dyra som slippes i utmarka. Ut fra prinsippet om likhet vil det være utfordrende å avslå andre som søker om motorferdsel for å ha tilsyn med sine bygningsverdier i fjellet, selv om de ikke bruker bygningene i knyttet til

tilsyn, sanking og slipp av sauer på utmarksbeite. Også bygninger som brukes til fritidsformål har økonomiske verdier for eier. En seter, selv om den ikke pr i dag er knyttet til en landbrukseiendom i aktiv drift, vurderes å være av verdi for landbrukseiendommen ved salg eller generasjonsovertakelse.

Bare høsten 2025 har sekretariatet mottatt søknader i Knutshø landskapsvernområde der 3 søkere kun søker om motorferdsel i forbindelse med tilsyn av bygninger og 2 søknader der det i tillegg til tilsyn er søkt om transport av brensel og materialer.

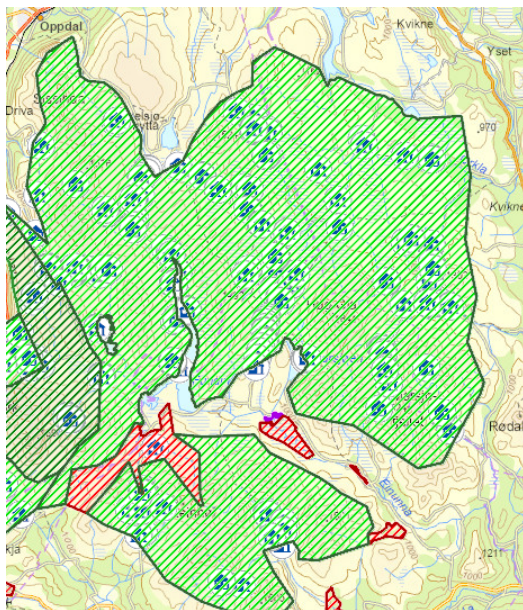

Fig 2: Kartutsnitt som viser Knutshø LVO i lysegrønn skravur, og registrerte tekniske installasjoner i hovedsak bygninger (blå hus).

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høg fjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø. Det er derfor ønskelig å opprettholde den seterdriften som er der, men det er også et mål å ivareta leveområdene til villreinen i Knutshø.

Den samla belastningen for villreinen i Knutshø grunnet veger, ferdsel og vannkraft er stor. Menneskelig ferdsel både motorisert og ikke-motorisert er en sentral påvirkningsfaktor for villreinen, og gjør det utfordrende for reinen å flytte seg fritt innenfor villreinområdet. Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd. Tiltaksplanen for Knutshø villreinområde som regjeringa la frem i september 2025, legger til grunn at motorferdselen i villreinområdet skal reduseres og tilpasses.

Tilstanden for villreinen i Knutshøområdet er alvorlig og villreinområdet har fått status «ikke godkjent» i kvalitetsnormen. Dette bør tilsi at en utviser større aktsomhet med å åpne opp for mer aktiviteter enn det som følger av verneforskriften.

Konklusjon

Nasjonalparkforvalter understreker viktigheten av å benytte det regelverket som er vedtatt av hensyn til villreinen (blant annet), og at det blir gjort grundige vurderinger av om det bør gjøres unntak fra bestemmelser som skal ivareta leveområdene til reinen. Situasjonen for villreinen i Knutshø er alvorlig, og det blir da særlig viktig å se på alle element som kan øke den samla belastninga, selv om aktivitetene hver for seg ikke blir vurdert å gi innvirkning.

På denne bakgrunn tilrås at det delegerte vedtaket datert 6.11.2025 om avslag på 4 turer med snøskuter (motorisert ferdsel) for å ha tilsyn med bygninger opprettholdes, og at klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig avgjørelse.

**Dovrefjell
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Postboks 987
2604 LILLEHAMMER

Besøksadresse
Norsk villreinsenter nord
Hjerkinnhusvegen 33
2661 HJERKINN

Kontakt
Sentralbord: +47 61 26 60 00
Direkte: +47 61 26 62 09
sfinpost@statsforvalteren.no
<http://www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell>

Erik Gissingner
Mælesvollvegen 23
7344 Oppdal

Saksbehandler Eirin Berge

Vår ref. 2025/11247-2 432.2

Deres ref.

Dato 06.11.2025

Delegert sak- Knutshø LVO - avslag - snødekt mark - tilsyn av seterbuer - Unndalsvegen 983 og 985 - Erik Gissingner

Delegert vedtak

Erik Gissingner får avslag på søknad om dispensasjon til motorferdsel på snødekt mark, 4 turer med egen snøskuter for å ha tilsyn med bygninger på setra i Oppdal kommune, Knutshø landskapsvernområde (Unndalsbvegen 983 og 985).

Vedtaket er fattet med hjemmel i naturmangfoldlovens § 48, 1.ledd, 1. alternativ. Etter en samlet vurdering er det lagt større vekt på hensynet til villreinen og dens behov for å kunne ta i bruk sine funksjonsområder, enn behovet for motorferdsel for tilsyn med bygningene på setra.

Forvaltningsplanens retningslinjer sier at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i svært liten grad skal brukes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Den nylig vedtatte tiltaksplanen for villreinen i Knutshø tilsier også at en skal være restriktiv med å legge opp til et økt omfang av motorisert ferdsel i villreinområdet.

Saksopplysninger

Erik Gissingner søker om å kjøre egen snøskuter til setre på Storrullen, Unndalsvegne 983 og 985. Formålet med kjøringen er tilsyn med setrene. Det søkes om 4 turer per år i perioden 2026-2030. Det er søkt om at også Ola og Edvard Gissingner kan kjøre. Transporten skal følge traséen Unndalen (trasé 4c jf. Oppdal kommune kart over godkjente soner og traséer for motorferdsel i utmark vinter). Søker har melkeproduksjon og lammekjøttproduksjon, og setra brukes i forbindelse med sauehold i sommersesongen.

Nasjonalpark	Dovrefjell-Sunndalsfjella
Naturresevat	Flåman
Landskapsvernområde	Hjerkinn med biotopvern, Drivdalen/Kongsvoll/Hjerkinn, Knutshø, Åmotsdalen, Dalsida, Eikesdalsvatnet, Åmotan-Grøvdalen, Jora, Fokstugu
Biotopvernområde	Torbudalen, Sandgovbotn-Mardalsbotn

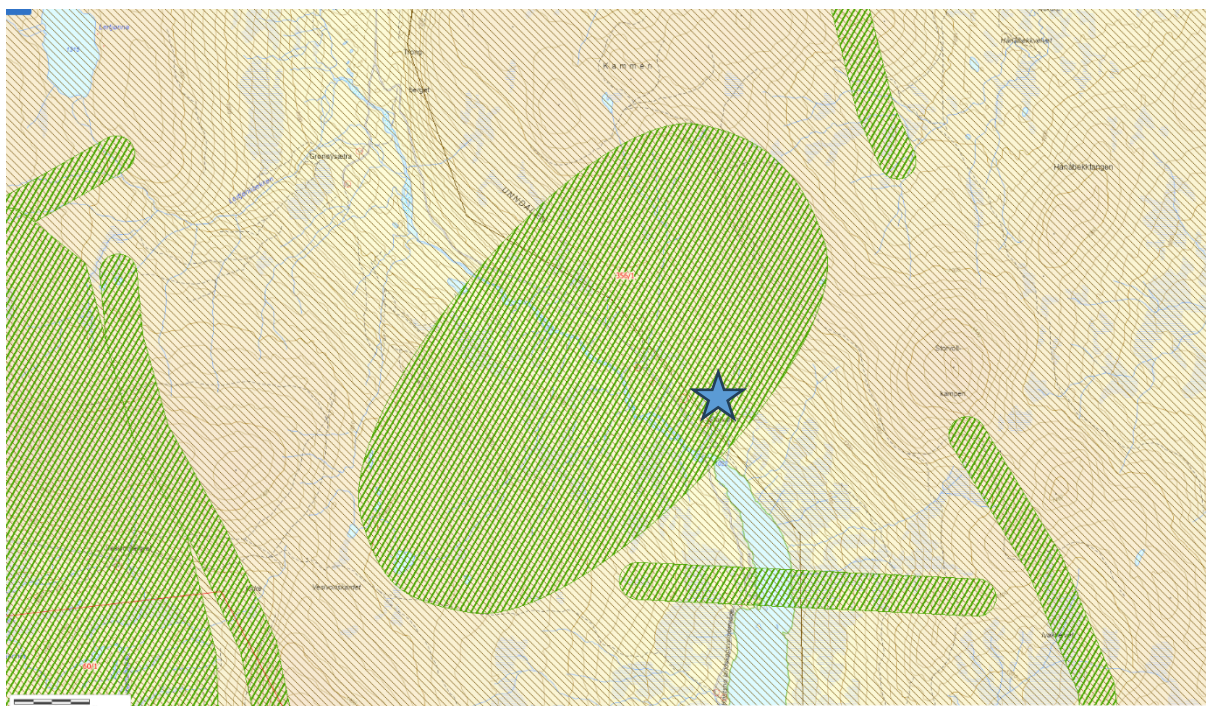

Fig. 1: Kartutsnitt som viser setrenes ca beliggenhet ved Unndalsvegen med blå stjerne.
Brun skravur indikerer kalvingsområde for villrein, grønn skravur viser trekkveg.

Hjemmelsgrunnlag

Delegering

Dovrefjell nasjonalparkstyre har i møte 07.12.2015, sak nr. 74-2015 (arkivsak nr. 2015/7095), sist revidert 5.10.2022, delegert myndighet til forvalterne til å treffe vedtak i kurante enkeltsaker av reversibel karakter som ikke er av stor betydning for verneverdiene.

Dette gjelder i saker etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i forskriftene og etter naturmangfoldloven § 48 der:

- Det gjelder fornyelse av dispensasjon på tilnærmet samme vilkår eller standardvilkår gitt av styret og forutsetningene ellers er uendret.
- Det er entydig presedens eller retningslinjer fra styret eller arbeidsutvalget for saken.
- Forvaltningsplanen gir entydige føringer for utfallet

Alle delegerte vedtak skal refereres for styret.

Verneformål og verneforskrift

§ 2. Formål

Formålet med opprettelsen av Knutshø landskapsvernområde er å ta vare på et sammenhengende høgfjellsområde med leveområdene til villreinen i Knutshø, og et

særpreget natur- og kulturlandskap med tilhørende planteliv, dyreliv, landskapsformer og kulturmiljø.

§ 3 Vernebestemmelser

5. *Motorisert ferdsel*
Motorisert ferdsel til lands
og til vanns og landing med
luftfartøy er forbudt

(...)

5.3 Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til:

- c. Luft- og snøscootertransport av brensel, materialer, utstyr og proviant til setrer, buer og hytter.

Forvaltningsplan

s.83-85

Generelt

Det framgår av § 3 i vernereglene for de enkelte områdene til hvilke formål motorferdsel er tillatt. Her framgår også til hvilke formål forvaltningsmyndigheten kan gi dispensasjon. Det legges opp til at § 4 (Generelle unntaksbestemmelser) i svært liten grad skal benyttes for å gi tillatelse til motorisert ferdsel. Denne hjemmelen må kun benyttes i helt spesielle tilfeller. Økonomiske forhold skal heller ikke benyttes som grunnlag for å benytte denne bestemmelsen. Det vises for øvrig til rundskriv fra Direktoratet for naturforvaltning (Forvaltning av verneforskrifter) pkt. 6.4.

Forhold til sonering

Holdning til bruk av snøscooter nyanseres i forhold til sonering. Oppgitt antall turer er basistildeling over flere år. Ved spesielle behov i enkelte år kan det søkes om ekstra turer.

I brukssonen: Til private hytter og buer og ved fritidsbruk og tilsyn av setrer kan det gis dispensasjon til inntil 5 turer pr. år når transport på barmark ikke er mulig. Når kjøring på barmark er mulig, og tillates, gis inntil 2 turer med snøscooter. Kjøring til setre og hytter i brukssonen kan utføres av leiekjører eller eier

Flerårige dispensasjoner

For behov som er årvisse, gis dispensasjon normalt for 4 år.

Sluttdato for vintersesongen i alle områder: 20. april (evt. 3. påskedag om den faller seinere).

Vurdering

Søknaden gjelder motorferdsel på snødekt mark i forbindelse med tilsyn av bygninger på setra som ligger i brukssone «Unndalen» jf. forvaltningsplan. I denne brukssonen er det ingen særskilte retningslinjer i forvaltningsplanen. Motorferdsel på snødekt mark for å gjennomføre tilsyn med bygninger enten det er setre eller hytter, er ikke et formål som bestemmelsene i verneforskriften åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til. Søknaden må derfor behandles etter naturmangfoldlovens (NML) § 48 om unntak fra vernevedtak (erstatte § 4 i verneforskriften).

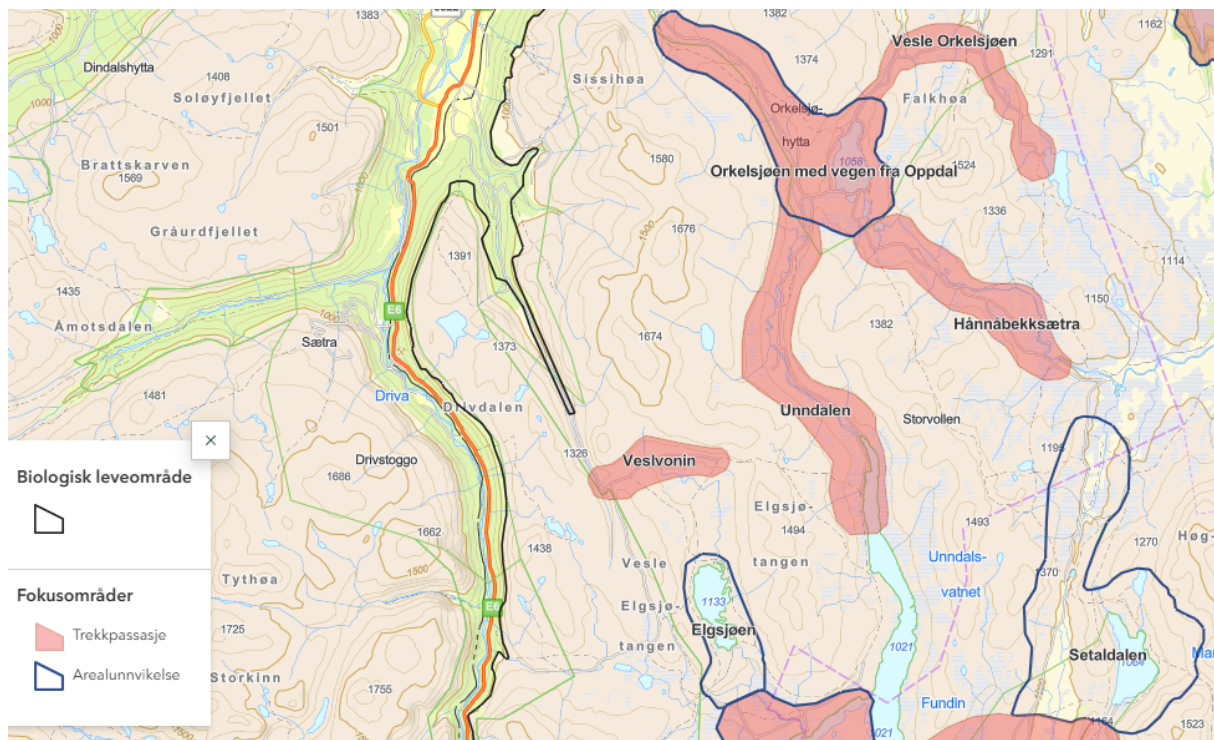
Naturmangfoldloven § 48 stiller svært strenge krav til når en dispensasjon eventuelt kan vurderes, men åpner for tiltak som *«ikke strider mot verneformålet og ikke påvirker verneverdiene nevneverdig»*. Begge vilkår må være oppfylt. Dispensasjon må heller ikke gis om vilkåra er oppfylt. Dispensasjonsregelen i naturmangfoldlovens § 48 kan ikke brukes for å utvide rammene gitt i vernevedtaket, men er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfelle som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Kunnskapsgrunnlaget om området er godt, inkludert utfordringer knyttet til å ivareta leveområdet for villreinen, og kunnskap om andre naturverdier. Vi har rapport om sårbare fuglelokaliteter fra 2019 (Kistefos Skogtjenester, u.off), NINA rapport 1019 fra 2015 om villreinens arealbruk i Knutshø, kvalitetsnormen for villrein og forvaltningsplan. Føre-var prinsippet i naturmangfoldlovens § 9 legges ikke til grunn.

Unndalsvegen 983 og 985 ligger i villreinens kalvings- og trekkområder. Villreinen i Knutshø villreinområde ser ut til å ha utfordringer med å ta i bruk hele leveområdet sitt og dette er antatt å skyldes fysiske inngrep og ferdselsforstyrrelser. Den samla belastningen av forstyrrelser knyttet til motorferdsel, campingturisme, fotturisme, sykling i tillegg til vannkraftreguleringer som påvirker villreinens arealutnyttelse er stor - også innenfor landskapsvernområdet. Motorferdsel er en faktor som kan forstyrre villreinen og utgjør i sum en betydelig belastning på villreinens arealbruk og trekk-adferd.

Fokusområder omfatter områder hvor det er, eller man mistenker at det kan bli, utfordringer for villreinen som skyldes arealinngrep og menneskelig aktivitet. Effektene av dette er ofte arealunnavvikelse, der reinen unngår å bruke hele eller deler av funksjonsområder den ellers ville ha tatt i bruk på den gjeldende årstid, eller ulik grad av hindringer av reinens naturlige trekk mellom ulike funksjonsområder. Se kartutsnitt i figur 2.

Villreinen bruker Unndalen mest som en transportetappe der dalen forseres på tvers, og de har høy hastighet når de krysser. Den nordligste trekkpassasjen er et øst-vest-trekk, og den passasjen innenfor fokusområdet som er mest brukt i dag. Kryssingene over Unndalen er viktige som alternativ rute når Olmflytrekket har mistet mye av sin funksjon (www.villrein.no/kvalitetsnorm/delnormtreknutsho/)

Omsøkt motorferdsel på inntil 4 turer kan isolert sett vurderes å gi liten negativ virkning for verneverdiene og verneformålet. Selv om motorferdsel i utgangspunktet er forbudt i verneområdet, åpnes det for å gi tillatelse til enkelte formål, men ikke til omsøkt formål. Motorferdselen generelt i verneområdet året rundt er betydelig, og det er vist til at dette påvirker villreinen negativt.

Fra overordnet myndighet gis det tydelige signaler om at motorferdselen i villreinområdet (som inkluderer Knutshø landskapsvernområde) må tilpasses og nedjusteres.

Forvaltningsplanen har klare retningslinjer om at naturmangfoldlovens § 48 i svært liten grad skal brukes for å gi tillatelser til motorisert ferdsel. Å åpne for å gi dispensasjon motorferdsel for å ha tilsyn med bygninger, vil kunne gi økt motorferdsel i verneområdet ut fra presedenshensyn. Det er mange hytter, setre og buer i verneområdet og mange som kan hevde å ha behov for motorferdsel for å ha tilsyn med bygningene sine.

Setrene på Unndalvegen 983 og 985 ligger ved sommeråpen veg. Det er også i barmarksperioden at setrene nyttes til næring/landbruksformål. Tilsyn med bygninger vil kunne skje i barmarksperioden når setra er i bruk til næring. Verneforskriften har videre en bestemmelse om motorferdsel knyttet til transport av brensel, proviant, utstyr og materialer. Ved slike transportbehov vil en samtidig kunne ha tilsyn med bygninger.

Det at vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon. Bestemmelsen er en kan-bestemmelse, som innebærer at det skal foretas en konkret

vurdering av om det skal gis en dispensasjon dersom vilkårene er oppfylt. I avveiningen av om dispensasjon skal gis har forvalter gjort en skjønnsmessig vurdering, der både omfanget, formålet, nødvendigheten og virkning på verneverdier av motorferdselen er vurdert.

Nasjonalparkforvalter mener søknaden om motorferdsel på snødekt mark må avslås.

Konklusjon

Søknad om motorferdsel på snødekt mark med egen skuter 4 turer i årene 2026-2030 for å ha tilsyn med bygninger på Unndalsvegen 983 og 985, avslås.

Med vennlig hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Eirin Berge
nasjonalparkforvalter

Plikt til å sette seg inn i bestemmelser og vilkår

Innehaver av tillatelse plikter å sette seg inn gjeldende bestemmelser og i vilkår for tillatelsen og å følge dem. Vi anbefaler også å besøke vår hjemmeside www.nasjonalparkstyre.no/dovrefjell der det kan finnes viktige opplysninger.

Forholdet til annet lovverk, forhold til grunneier

I tillegg til tillatelsen / dispensasjonen fra Dovrefjell nasjonalparkstyre kan det også være nødvendig å innhente tillatelse fra andre myndigheter og / eller tillatelse fra grunneier. De fleste tillatelsene eller dispensasjonene til motorferdsel i verneområder, må også ha tillatelse eller dispensasjon etter lov om motorferdsel i utmark og på vassdrag. Det er de enkelte kommunene som gir tillatelser eller dispensasjoner etter motorferdselloven. Grunneier kan nekte motorisert ferdsel i utmark på sin eiendom, og du må derfor sjekke om aktuelle grunneiere aksepterer transporten.

Rett til innsyn i sakens dokumenter

Alle kan kreve innsyn i sakens dokumenter. Noen dokumenter kan med hjemmel i lov være unntatt fra innsyn. Vedtaket vil være offentlig tilgjengelig i miljøvedtaksegisteret – www.miljovedtak.no.

Klageadgang

Du kan klage på vedtaket til Miljødirektoratet og be om at det endres. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dagen da brevet kom fram til deg. Det er tilstrekkelig at du har postlagt klagen innen denne fristen.

Klagen skal sendes skriftlig til nasjonalparkstyret. Angi vedtaket du klager over, den eller de endringer du ønsker, og de grunner du har for at vedtaket bør endres. Dersom du klager så sent at det kan være uklart for oss om du har klaget i rett tid, bør du oppgi når du mottok dette brevet. Vi gjør oppmerksom på at også andre enn søker kan ha rettslig klageadgang

Kopi til:

OPPDAL KOMMUNE
STATSFORVALTEREN I
TRØNDELAG
OPPDAL BYGDEALMENNING
Statens naturoppsyn Hjerkin
Villreinnemnda for Snøhetta og
Knutshø

Postboks 1
Postboks 2600

Inge Krokanns veg 11
Norsk villreinsenter nord
c/o Statsforvalteren i Trøndelag,
Postboks 2600

7341	OPPDAL
7734	STEINKJER
7340	OPPDAL
2661	HJERKINN
7734	STEINKJER

Fra: Berge, Eirin[]

Sendt: 10.11.2025 14:00:00

Til: 'erik.gissinger'[erik.gissinger@oppdal.com]

Tittel: SV: SV: Avslag på søknad om motorferdsel på snødekt mark. Deres ref.2025/11247-2
432.2

Hei Erik,

Viser til samtale nå nettopp.

Hvis du ønsker å sende en klage skal den stiles til Miljødirektoratet fordi de er klageinstansen. Men klagen skal sendes til Dovrefjell nasjonalparkstyre som skal ha en forberedende behandling av klagen.

I denne behandlingen kan nasjonalparkstyre velge å stå på det delegerte vedtaket som du fikk oversendt, eller de kan endre det. Dersom nasjonalparkstyret velger å stå på vedtaket som er gjort, vil klagen sendes over til Miljødirektoratet for endelig klagesaksbehandling. Endrer

Klagen kan du sende på e-post til: sfinpost@statsforvalteren

Merk den svært gjerne med saksnr som er: 2025/11247

I klagen oppgir du hva du klager over og hvilke endringer du ønsker. Du bør også vise til grunnene/begrunnelsene du mener er relevante. Og her kan du for eksempel skrive det du fortalte til meg i telefonen. Men det gjør du selvsagt helt som du selv vil!

Du kan skrive rett i en e-post eller skrive et dokument som du legger ved e-posten. Klagefristen er 3 uker fra du ble gjort kjent med vedtaket, så oppgi gjerne når du mottok vedtaket.

Har du behov for ytterligere veiledning så ta kontakt!

Med vennlig hilsen

Eirin Berge

Nasjonalparkforvalter

**Dovrefjell-
Sunndalsfjella
nasjonalpark**

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.dovrefjell-sunndalsfjella.no> og <http://www.nasjonalparkstyre.no/Dovrefjell/>

Fra: erik.gissinger <erik.gissinger@oppdal.com>

Sendt: fredag 7. november 2025 19:25

Til: Berge, Eirin <eirin.berge@statsforvalteren.no>

Emne: RE: SV: Avslag på søknad om motorferdsel på snødekt mark. Deres ref.2025/11247-2
432.2

Hei.

Dette er det en hinsides logikk i. At du må begrunne turene dine med brensel og proviantkjøring for å kjøre om vinteren der det er sommervei. (Ser naboer har søkt om dette). Når jeg redelig og ærlig sier at jeg vil se til verdiene mine i fjellet for å kunne bedre ta vare på de.

Er det mulighet å søke på nytt med annen begrunnelse?

Jeg kommer til å følge opp dette med en klage i såfall.

Tar kontakt etter helgen.

Mvh.

Erik Gissinger

Sendt fra min Galaxy

----- Opprinnelig melding -----

Fra: "Berge, Eirin" <eirin.berge@statsforvalteren.no>

Dato: 07.11.2025 15:07 (GMT+01:00)

Til: Erik Gissingen <erik.gissingen@oppdal.com>

Emne: SV: Avslag på søknad om motorferdsel på snødekt mark. Deres ref.2025/11247-2 432.2

Til Erik Gissingen,

Vi leste søknaden din som at du søkte 2 turer med 2 skutere. Dette telles som 4 turer – hver skuter telles som én tur (og én tur=tur/retur)

Jeg ser at dette ikke ble omtalt i vurderingen i saken og det burde det ha blitt gjort.

Videre har du søkt om TILSYN og det har vi ingen bestemmelser i verneforskriften som åpner for. Verneforskriften åpner for at vi kan gi motorferdsel tillatelse på snødekt mark for transport av brensel, proviant, materialer og utstyr. For hytter, setre og buer som ligger tilgjengelig ved sommeråpen vei sier forvaltningsplanen (retningslinjene) at vi kan gi tillatelse til inntil 2 turer for transport av dette. Se også det oversendte dokumentet under «Verneformål og verneforskrift» og «forvaltningsplan». Disse 2 turene kan da utføres som 1 tur/retur med 2 skutere, eller 2 turer med 1 skuter og kan i området setra ligger utføres av eier eller leiekjører.

Jeg vil vise til at du ha klagerett på vedtaket – jf. informasjon som står helt til slutt på dokumentet du har mottatt.

Du må da skrive hva du klager over og hvilke endringer du ønsker. Klagefristen er 3 uker fra du har mottatt vedtaket. Har du behov for mer veiledning om hvordan du klager, er det bare å ta kontakt.

Med vennlig hilsen

Eirin Berge

**Dovrefjell-
Sunndalsfjella
nasjonalpark**

Telefon: 915 38 046

E-postmottak: sfinpost@statsforvalteren.no

Web: <http://www.dovrefjell-sunndalsfjella.no> og <http://www.nasjonalparkstyre.no/Dovrefjell/>

Fra: Erik Gissinger <erik.gissinger@oppdal.com>

Sendt: fredag 7. november 2025 11:13

Til: Berge, Eirin <eirin.berge@statsforvalteren.no>

Emne: Avslag på søknad om motorferdsel på snødekt mark. Deres ref.2025/11247-2 432.2

Hei.

Ser jeg har fått avslag på søknad om kjøring med snøscooter til setra vår i Unndalen.

Jeg vil herved komme med noen presiseringer som jeg ser ikke er tatt hensyn til i avslaget.

- Jeg har IKKE søkt om 4 turer, men jeg har søkt om 2. Derimot har jeg søkt om å gjøre disse 2 turene med 2 snøscootere i tilfelle det skulle skje noe med en av de. Jeg begrunner dette med at jeg som melkebonde (i tillegg til saubonde) er HELT nødt til å komme meg hjem igjen i løpet av dagen for å utføre fjøsstell. Det har kort og godt med sikkerhet og ikke tlf. dekning 3 mil inn i fjellet å gjøre!
- Ett defenitivt avslag ser jeg på som svært krenkende p.g.a. at vi har bygd opp og vedlikeholdt ei seter (som er i god stand) i flere generasjoner som ett ledd i driftsopplegget for å drive ett aktivt landbruk.
- Til opplysning så fikk jeg innvilget dispensasjon for dette i forrige søknadsrunde med begrunnelse i at sikkerheten kommer først og ikke minst svekket dyrevelferd ved å ikke komme hjem igjen til rett tid.

Håper dette kan være oppklarende og at det sees igjennom på nytt.

Mvh.

Erik Gissinger

tlf. 91873786

Til Miljødirektoratet.

Sak.nr. 2025/11247

Jeg har fått avslag på min søknad om å kjøre 2 turer med 2 snøscootere. Behovet er å kunne utføre tilsyn av setra vår i vinterhalvåret.

Setra er INGEN fritidsbolig. Den brukes til å utføre aktivt sauehold. Grunnen til at jeg må kjøre med 2 snøscootere er at jeg er fulltidsbonde med 42 melkekyr, 50 ungdyr og 82 vinterfora sauer. Jeg er derfor HELT avhengig av å komme meg hjem igjen samme dag for å utføre fjøsstell og ivareta dyrevelferden. Setra ligger 3 mil inn i fjellet og er uten tlf. dekning. Så dette handler kort og godt om sikkerhet.

Ett avslag på dette ser jeg på som svært krenkende. Her er det ei seter som er bygd opp og godt vedlikeholdt over flere generasjoner som ett ledd i et driftsopplegg for å drive ett aktivt landbruk. Det er snakk om store verdier.

For å kunne ta vare på dette anlegget (5 hus) er det nødvendig at det også blir fulgt opp om vinteren. (for å redusere skadeomfanget hvis det skulle skje noe, i forhold til forsikringer etc.)

Paradokset i denne saken er at jeg fikk innvilget dette med hjemmel i det samme lovverket i 2021.

Vurderingen som da ble gjort (sak nr. 065-2021) er som følger:

«Det er unødvendig å frakte ved med snøskuter til seter som det går bilvei til om sommeren, men det kan være rasjonelt å ta med seg ved når en skal ha tilsyn med setra. Transport med 2 snøskutere samtidig regnes som 2 turer (tur – retur). Hensynet til sikkerhet er viktig i fjellet, og det kan derfor gis tillatelse til 2 turer (tur- retur) med 2 snøskutere, dvs. 4 turer(tur-retur) til sammen.»

I denne vurderingen er faktisk sikkerheten satt først!

Jeg ønsker at dere ser på saken på nytt og håper på ett positivt svar.

Oppdal 14. nov. 2025.

Mvh.
Erik Gissinger
erik.gissinger@oppdal.com
Tlf. 91873786